

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการสร้าง模型 โดยวิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กปฐมวัย อายุ 5 – 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 12 คน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนบ้านถินทองเหนือ อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 ชนิด ได้แก่

2.1.1 แผนการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้าง模型 จำนวน 25 แผน

รวม 25 ชั่วโมง

2.1.2 แบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบจากรูปภาพ จำนวน 3 ตัวเลือก จำนวน 35 ข้อ

2.1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้าง模型 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

3.2. การสร้างแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย

ผู้จัดได้ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

3.2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี หลักการสร้างแบบทดสอบของเด็กปฐมวัย

3.2.2 ศึกษาเอกสารอู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ของเด็กปฐมวัย

3.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยเป็นแบบทดสอบเชิงรุปภาพมี 3 ตัวเลือก ให้เด็กกากรา (X) ทับภาพที่ตรงกับคำสั่ง กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตอบถูกให้ข้อละ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ ตอบให้ 0 คะแนน

3.2.4 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบความถูกต้อง

3.2.5 นำแบบทดสอบที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ดังรายชื่อข้างต้น เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และพิจารณาความสอดคล้อง (IOC) และความเป็นไปได้ระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับบุคคลประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา เพื่อหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างแบบทดสอบกับบุคคลประสงค์การเรียนรู้โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน

3.2.6 นำแบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับบุคคลประสงค์ (IOC) หากค่าความยากของแบบทดสอบหาก้าวอำนาจจำแนก ของแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ใน 5 โดยใช้สูตรของ (ໄພຄາດ วรคำ. 2555 : 262-263)

+1 เมื่อเห็นว่าข้อสอบข้อนั้นเหมาะสมและสอดคล้องกับบุคคลประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา
0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นเหมาะสมและสอดคล้องกับ

บุคคลประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับ

บุคคลประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ -0.60 ขึ้นไป (ภาคผนวก ง : 155-157)

(-) นายถึง มีความพึงพอใจน้อย ให้ 1 คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนแบ่งออกเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) 3 ระดับ โดยตัดแปลงตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.00 นายถึง ความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 นายถึง ความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 นายถึง ความพึงพอใจน้อย

3.3.3 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา

วิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสมและเพิ่มเติม ในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ได้แก่การใช้คำมูลที่เด็กเข้าใจง่าย ๆ

3.3.4 นำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปใช้กับเด็กปฐมวัย นักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านถิ่นthonเหนือ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย

3. แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อเปรียบเทียบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างโน้มติของ ดี. เชค โภ ซึ่งผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง ทดลองแบบก่อนเดียว วัดผล 2 ครั้ง คือก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ตามแบบแผนการวิจัยแบบ One - Group Pretest - Posttest Design ตามตารางดังนี้

ตารางที่ 5 แบบแผนการวิจัย

กลุ่ม	pretest	Treatment	Posttest
E	O ₁	X	O ₂

เมื่อ E แทนกลุ่มทดลอง

O₁ แทน การทดสอบก่อนการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างโน้มติ

X แทน การดำเนินการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างโน้มติ

O₂ แทน การทดสอบหลังการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างโน้มติ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ซึ่งดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 มีขั้นตอนดำเนินการดังนี้
1. ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย เพื่อประเมินทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยกับกลุ่มเป้าหมาย
  2. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างนิโนมติ เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องรูปทรงเรขาคณิตคลิคลิกสุด 5 เรื่อง ได้แก่ รูปทรงวงกลม รูปทรงกระบอก รูปทรงกรวย รูปทรงสามเหลี่ยม และ รูปทรงตี่เหลี่ยมนูนจาก กับกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง รวม 25 ชั่วโมง เริ่มตั้งแต่วันที่ 24 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 27 กรกฎาคม 2555 รายละเอียด ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 กำหนดการและระยะเวลาดำเนินการวิจัย

วัน เดือน ปี	เวลา	การดำเนินการทดลอง	หมายเหตุ
24 มิถุนายน 2555	08.45-09.45 น.	ทดสอบก่อนเรียน	ใช้เวลา 5 สัปดาห์ ๆ ละ 5 วัน ละ 1 ชั่วโมง รวม 25
24 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่	09.50-10.50 น.	ช่วงดำเนินการจัด ประสบการณ์	ชั่วโมง
27 กรกฎาคม 2555			
27 กรกฎาคม 2555	10.55-11.55 น.	ทดสอบหลังเรียน	

3. ผู้วิจัยทำการประเมินทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยหลังการจัดประสบการณ์ ทุกครั้ง
4. เมื่อดำเนินการทดลองจนครบ 5 สัปดาห์แล้วผู้วิจัยทำการทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนทดลอง แล้วตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

5. ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างมโนมติ โดยการอ่านข้อความในแต่ละข้อให้นักเรียนฟัง แล้วให้กากบาท (X) ทับภาพสัญลักษณ์ ที่ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนแล้วตรวจสอบให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม คือความพึงพอใจมากให้ 3 คะแนน ความพึงพอใจปานกลาง ให้คะแนน 2 คะแนน และความพึงพอใจน้อยให้ 1 คะแนน

6. นำคะแนนที่ได้มาจากการทดสอบและจากแบบสอบถามความพึงพอใจไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยผ่านกระบวนการสร้างมโนมติ โดยหาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกันระหว่างก่อนทดลองและหลังทดลอง โดยใช้ Wilcoxon Signed Ranks Test (บุญชุม ศรีสะอาดและคณะ. 2553 : 145)

5.3 วิเคราะห์ผลความพึงพอใจของเด็กปฐมวัยต่อการจัดประสบการณ์ผ่านกระบวนการสร้างมโนมติ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 3 ระดับ ซึ่งประยุกต์มาจากหนังสือวิจัยเบื้องต้นของบุญชุม ศรีสะอาด (2547 : 103) ดังนี้

มาก (เกณฑ์ 2.01 – 3.00 คะแนน)

ปานกลาง (เกณฑ์ 1.01 -2.00 คะแนน)

น้อย (เกณฑ์ 0.01 – 1.00 คะแนน)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติพื้นฐาน

1) ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตรดังนี้

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2) คะแนนเฉลี่ย (Mean) (ไฟศาล วรคำ. 2555 : 317)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มเป้าหมาย

$\sum X$ = ผลรวมของคะแนนที่ได้ของกลุ่มเป้าหมาย

N = จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้สูตร ดังนี้

(บุญชุม ศรีสะยาด. 2545 : 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละคน

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

$\sum$ แทน ผลรวม

มหาวิทยาลัยราชภัฏราษฎร์บูรณะ
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

4) การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ตามเกณฑ์ 80/80 โดยใช้สูตรการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์ ดังนี้ (เมธิญ กิจธาร. 2544 : 49)

$$E_1 = \frac{\sum X_1}{\frac{N}{A}} \times 100$$

เมื่อ E_1 คือ ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละจาก

แบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์บ่อบหลังแผน

การจัดประสบการณ์

$\sum X$ คือ คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบบ่อบหลังแผนทุกชุด

N คือ จำนวนผู้เรียน
 A คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบทุกชุดรวมกัน

$$E_2 = \frac{\sum X_2}{\frac{N}{B}} \times 100$$

เมื่อ E_2 คือ ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์จากการทำแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์

$\sum X$ คือ คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน

N คือ จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

B คือ คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

6.2 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) สถิติที่ใช้หาคุณภาพคำว่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐนวัย ซึ่งใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence Index : IOC) (ไพบูล วรคำ. 2555 : 262-263) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ R = คะแนนความสอดคล้องที่ผู้ใช้ข่าวญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้ใช้ข่าวญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อหนึ่ง

2) การหาค่าความยาก (Item Difficulty) หาได้จากสูตร ดังนี้ (ไพบูล วรคำ. 2555 :

292)

$$P = \frac{f}{n}$$

เมื่อ p = ค่าดัชนีความยาก

f = จำนวนผู้ตอบถูก

n = จำนวนผู้เข้าสอบ

3) การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) แบบอิงเกณฑ์ ของแบบทดสอบ
ทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย โดยวิธีการของเบรนเนน (ไฟศาล วรคำ 2555 : 300) ดังนี้

$$B = \frac{f_p}{n_p} - \frac{f_F}{n_F}$$

เมื่อ   B   แทน ดัชนีอำนาจจำแนกของเบรนเนน
 f_p, f_F แทน จำนวนคนที่ตอบชี้นั้นถูกในกลุ่มผ่านเกณฑ์ (Pass)
 และกลุ่มไม่ผ่านเกณฑ์ (Fail) ตามลำดับ
 n_p, n_F แทน จำนวนคนในกลุ่มผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์
 ตามลำดับ

4) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้วิธีของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) (ไฟศาล วรคำ : 2555 : 281) จากสูตร

$$KR20 = \frac{K}{K-1} \left[\frac{1 - \sum p_i q_i}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ KR20 = สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K เป็นจำนวนข้อสอบ

p_i เป็นสัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อที่ i

q_i เป็นสัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อที่ i หรือเท่ากับ $1 - p_i$

S_t^2 เป็นความแปรปรวนของคะแนนรวม t

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยทักษะพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังเรียน โดยสถิติ Wilcoxon Signed Ranks Test (บุญชุม ศรีสะอาดและคณะ 2553 : 145)